

Kajeroj el la Sudo

BULTENO DE *HISPANA* ASOCIO DE *LABORISTOJ* *ESPERANTISTAJ*

<http://213.172.47.3/gazetofeko.com/kajeroj/k69.htm>

KIAM LA VORTOJ
ELĈERPIĜAS ...

ONI EKAS L'AGON!

Liberecana Junularo.

Kajeroj

el la Sudo

BULTENO DE HISPANA ASOCIO DE LABORISTOJ ESPERANTISTAJ (HALE)

Prezidanto: **Juan Antonio Cabezas Martínez**,
c/ Jabonerías, 6-3ºD,
ES30 001 Murcia (Hispanio)

Vicprezidanto: **Pedro Ruiz García**,
c/ Almenara, 17-2º B,
ES30 004 Murcia (Hispanio)

Sekretario: **José Pina Tuells**,
Av. Murcia, 7-3º A
30110 Cabezo de Torres (Murcia)

Kasisto: **Carmen Hernández Valdés**,
Avdª Marina Española, 15-3ºA
30008 Murcia.

Redaktoro: **Jesuo de las Heras**,
Apartado 4461
ES30080 MURCIA

ISSN 1697-6460

Pretigas la Kajeron:

Provkorekto: **José Pina Tuells**,

Redakto: **Jesús de las Heras**

*Monsendo de kotizoj kaj abonoj al nova konto
n° 2043-0138-14-090002040-3 Sen aldona
kosto. La abono kostas 5 eŭrojn. Kvitancon oni
ricevos.*

Kajeroj el la Sudo regule interŝanĝas kun:

- 1 **Esperanto**, redaktata de Stano Marček,
- 2 **Boletín**, de Manuel Pankorbo,
- 3 **Monato**, de Stefan Maul,
- 4 **Juna Amiko**, de Geza Kurucz,
- 5 **SAT-Amikaro**, de Jean Selle,
- 6 **Internaciisto**, de Luis Serrano.
- 7 **La Kancerkliniko**, de Ĵak le Puil,
- 8 **Litova Stelo**, de Petras Čielauskas,
- 9 **La Migranto**, de Antje Noordewier,
- 10 **SLEA-Informilo**, de P. Persson,
- 11 **Naturista vivo**, de Ervin Fenyvesi, kaj
- 12 **La verda proleto**, de komitato.

Al ĉiuj, dankon pro via subteno kaj lernigo.

Ne subskribitajn
artikolojn verkis
la redaktoro.

Oni povas reprodukti
artikolojn, kondiĉe ke
oni citu la originon.

Ni ne korespondos pri nepetitaj
artikoloj. Tamen, ni klopodos publikigi
ĉiun artikolon kies enhavo estas inte-
resa kaj ne mistraktas iun ajn per-
sonon.

*Pri la enhavo de la
artikoloj respondecas
la aŭtoroj mem, ne la
redakcio.*

Enhavo

Redaktore: Primonstra galerio	3
Informas la prezidanto	4
Aliĝu al kontraŭstaro (bildaro de Ŝil)	5
Devoj kiel esperantistoj	17
La Faraono: ĉapitro 17-a	18

Redaktore

Galerio primonstra

Antaŭ kelkaj jaroj Nikolao Ŝil komencis kampanjon kontraŭ ĉi tiu magazino en *Laŭte!*, kiu finis antaŭ kelkaj monatoj kun eksigo de SAT de ĉi tiu redaktoro, de la asocio kiel LEAo, kaj serioza averto al Prezidanto kaj Sekretario de HALE pri tio, ke ili *kondamnu siajn erarojn kaj ne plu ataku SATn*. Ŝajnas ke la mem-nomitaj ruĝuloj opinias, ke sia povo ne havas limon, kaj ke ili povas fari ĉion defendi sian ideologion, eĉ se sia ideologio estas esence fia kaj ne defendebla de konscia homa esto, sen bezoni klarigi kial ili faras tion, kion ili faras, laŭ la Statuto de SAT kaj laŭ esencaj homaj rajtoj, kiujn ili diras, ke ili defendas.

Sendepende de tio, tiu sama Nikolao Ŝil jam estis sendinta al mi bildojn, kiujn li mem faris originale aŭ sur aliaj, kiujn li trovis ien ajn, je 1997, dirante ke *Ĉar plaĉas al ci mi sendas iujn el miaj afiŝoj. Mi faras ilin sed nur gluante kaj rondante la desegnojn kc... Mi ne kapablas desegni tiom bone, do mi devas konformiĝi per «collage¹». Utiligu ilin laŭplaĉe por KelS se vi volas.*

Mi uzis kelkajn en diversaj numeroj de nia magazino, sed mi revidis ĉiujn kune denove, kaj mi trovas ilin valorajn kiel esprimon de la pensomaniero ne nur de Nikolao Ŝil, sed ankaŭ de tiuj, kiuj mensogis kaj troigis kontraŭ HALE el SAT kaj pro SAT, tiel vundante SATn multe pli ol ili celis, kaj fakte liberigante HALEn de la balasto sensenca, per kiu la nuna estraro de SAT pezigis la tutan asocion. Mi esperas, ke neniuj legantoj konsideru, ke *Kajeroj el la Sudo* defendas ¹algluaĵoj

la ideojn enhavatajn en la galerio de bildoj, kiun ekskamarado Ŝil sendis al mi, same kiel ni ne defendas la ekstermejojn, pri kiuj ni raportis en antaŭaj numeroj, aŭ la politikan sintenon de Fernando Letamendia, Jakvo Schram aŭ Lenin, kiuj estas same fiaj kaj puneblaj laŭ modernaj leĝokodoj, eĉ se pro manko da spaco, mi ne povas komenti ĉiujn bildojn tiom longe, kiom plaĉus al mi. La montro de tiu ĉi bildaro havas nur la celon, ke oni vidu kiujn valorojn Nikolao Ŝil havas, aŭ almenaŭ havis je 1997, pri kiuj li ankoraŭ ne publike rezignis. Mi konsideras, ke liaj kamaradoj ankaŭ defendas tiujn samajn konceptojn, kaj se ne, mi invitas ilin publikigi per ĉi tiu magazino siajn kontraŭajn sintenojn. Ankaŭ, mi petas inteligentajn kaj honestajn esperantistojn, ke ili decidu, se sia loko estas en asocio, kiu defendas tiujn ĉi ideojn, kiujn HALE jam pruvis, ke kontraŭstaras eĉ se malbonaj sekvoj por si venas el tio, ke oni defendu la rajton libere pensi kaj esprimi sin.

Ŝajnigante ludi, bravulaĉoj perfortas la rajtojn de minoritato, kaj, se necese, forigas ĝin el siaj ludoj danĝeraj.

Informoj de la prezidanto

Estimataj samideanoj!

La tuta estraro de HALE deziras al vi bonan jaron kaj sukceson tutjara. Mi ankaŭ deziras bonan jaron al la anoj de SATeH kaj al tiuj de SAT.

Antaŭ du jaroj nia asocio kongresumis kaj interkonsentis pri alfronto de la estonto.

Ni havas gazetotekon Lanti, kie oni povas legi, elŝuti, kaj printi, literaturan produktadon pri esperantismo kaj ĉe magazinojn, kiel *Popola Fronto*, kiu estis magazino publikigita tute en Esperanto dum la Intercivitana Milito de Hispanio. Tiuj estas unikaj ekzempleroj, kiujn oni konis nur el komentoj de kelkaj samideanoj. Nun ĉiuj povas ekhavi ilin tute senpage danke al HALE.

Kaj por tio, ke ĉiu ricevu sian propran meriton, *Popola Fronto* estis provizita al ni de Marteno Bustin Benito.

Ververe, se oni faru ekonomian pristudon pri la afero, ni povus diri, ek HALE, el vidpunkto de ekonomia profito, estas tute nefarebla. Entreprenisto dirus, ke “ĝi ne alportas profiton”, kaj tio estas vero, ke homoj demandas ofte, kiel ni povas subteni gazetotekon kaj magazinon sen enspezi monon. Ni povas respondi, tamen, ke sindonemo de multaj esperantistoj ebligas tion, ke oni povas legi senpage ĉion, kion ni publikigas.

Tiusence ni vivigas la tradician spiriton de Esperanto, igante laboron nian tiu iluzio, kiun ni alportas al Esperanto sen esperi pagon.

Fojfoje helpo venas, kaj ne ĉiam mono, sed materialo altkvalita, kaj tiusence ni anoncas, ĉar ni povas anonci, ke la venonta numero de *Kajeroj el la Sudo* ne parolos pri SAT aŭ SATeH aŭ iu ajn alia persono rilata al tiuj organizoj: HALE anoncas, ĉar ĝi tion anonci povas, ke la venonta numero de *Kajeroj el la Sudo* publikigos la *Sekretajn leterojn pri Don Kihoto*.

Alia temo, kiun ni devas solvi ĉi tiun jaron, estas komerca reklamado en HALE kaj *Kajeroj el la Sudo* je esperantaj etoso. Tio signifas, ke homoj, kiuj ne konas la ekziston de nia magazino, povas alproksimiĝi per la Gazetoteko Lanti.

Mi, persone, preferas reklamadi hispane. Pro tio *Kajeroj el la Sudo* havos hispanan tradukon, ĉar la misio de esperantaj institucioj estas kreski en publikon neesperantan, kaj tiu emo, kiun organizoj esperantaj havas pri kreski ĉe publiko esperanta indas esti studocelo, ĉar ĝi estas granda malvirto de esperantismo nuna.

Kiam oni diras, ke SAT povas daŭrigi nun tri jarojn, kiam oni diras, ke estas malmultaj aliĝintoj al SAT, ni forgesas, ke la misio de esperantaj organizoj estas kreski en etosoj neesperantaj, kvankam ekzistas magazinoj komunikantaj en Esperanto.

Johano Cabezas Martinez

ALIGU _AL LA
KONTRAŬSTARO

POST NI, LA ĜANGALO...

.ANTAŬ NI, LA DEZERTO!

Liberecana Junularo.

OPS

KONDAMNON NINE TIMAS

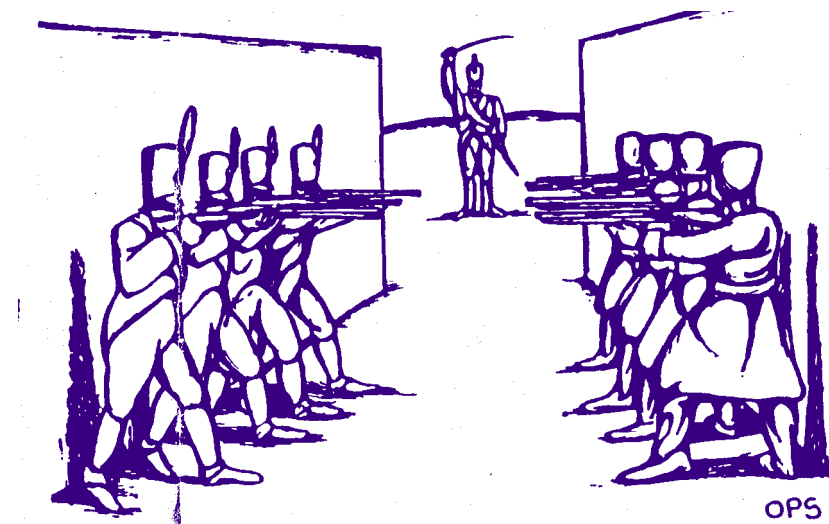
NUR VENGON NI AVIDAS

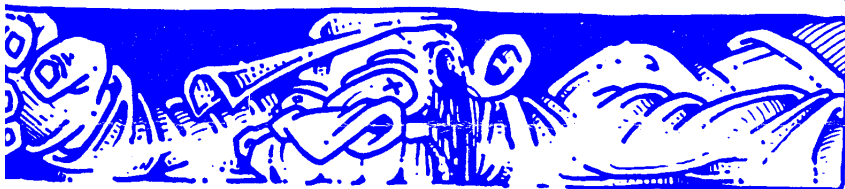
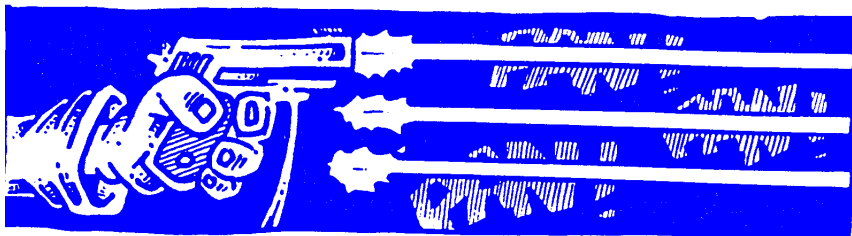

NI NE VOLAS PACON...

SED VENKON!!

KIU

SEMAS

VENTOJN

TIU

RIKOLTAS

ŜTORMOJN

LIBERKANA

JUNULARO

Devoj kiel esperantistoj¹

de Santiago Torné i Grau

Ĉiam oni aŭdas paroli pri rajtoj kaj devoj; multe pli pri rajtoj kaj multe malpli pri devoj, kompreneble. La vorto *devoj* ne ĝuas grandan popularecon inter la popolamaso. Kial? Oni trovas malsimilajn opiniojn kaj respondojn.

Ĉar multaj el la tagoj de niaj vivoj estas sufiĉe grizkoloraj, tio eblas starigi niajn defendojn antaŭ la ĉiam suspektindaj pezaj devoj. Sed hodiaŭ ni volas forgesi la vorton *rajtoj* kaj prefere skribi pri la nepopulara vorto *devoj*.

Inter ni oni trovas esperantistojn tute malsimilajn: iuj el ili estas esperantistoj de antaŭ ili mem konis la internacian lingvon: homoj, pri kiuj ni miras, simple. Aliaj estas esperantistoj, kiuj eklernis la lingvon teorie, almenaŭ, sed ili ankoraŭ ne parolas ĝin.

Rilate al la unuaj, kiel nepra devo nia, post nia dankemo pri ilia fido al nia lingvo, ni devas tuj ilin enmeti en niajn vicajn de Eo-parolantoj: pro tio, ni povas argumenti diversmaniere: praktikaj mens-pligrandigoj aŭ moralaj kialoj. Kaj pri la duaj, ni devas memori, ke ili ankoraŭ ne plene atingis la centon pro cento de sia unua Eo-devo, tio estas, regi la lingvon, ne nur ĝian balbutadon. Tute simple, paroli Esperanton sen stumbloj.

Laŭ la *Historiaj Studoj*, verkita de Ernest Drezen, ene de Esperanto oni povas distingi tri periodojn. La unua periodo enhavas la tempon, kiam Zamenhof estis inter la esperantistaro; la dua periodo situas inter la du mondmilitoj, sed kun du tendencoj, la germana kaj la budapeŝta skoloj; kaj la tria periodo, precipe la skota skolo kaj la grandioza eldon-aktiveco de Juan Régulo Pérez.

Do, post tiuj periodoj, nia lingvo jam estis plene plenkreska kaj ne estas superflua aserto rememori, ke *esperantisto estas persono, kiu parolas Esperanton kaj kiu sentas apartenon al la Esperanto-komunumo*. Oni povas daŭrigi kun multaj aliaj difinoj, kiuj iomete diferencigu la esperantistaron, kiel *esperantismo*, *esperantlingvulo*, *esperantano*, kaj aliaj; sed tio estas nur semantikaj esprimoj, kiujn povus oni senĉese altigi. Tio nur dependus el ni mem. Sed la afero estas, ke ni komenciĝis parolante pri *devoj* kaj ni daŭrigas kun tiu ideo. Ĉar ni ne volus fortimigi niajn legantojn, ni anstataŭas la vorton *devoj* per *konsiloj*. Tute simple, la afero estas propagandi Esperanton, kie, kiam, kiel, ĉie, ĉiam, ĉiel. Kaj pro tio, niajn unuajn devojn ni transformis en la sekvantajn konsilojn:

—Estu certa, ke ĉiuj el viaj gekonatululoj scias, ke vi estas Esperanto-parolanto. Tempo al tempo, memorigu al ili tion.

—Kiam en via leterkesto aperu komercan propagandilon (multfoje enhavante koverton kun pagita poŝtresendo), algluu etiketon propagante Esperanton kaj resendu ĝin.

—Faru de vi mem propagandisto: fervoje, buse, metroe, aŭ atendante dentiston, kuraciston, ktp, legu revuon aŭ librojn kun notinda elmontrado de la titolo.

—Antaŭ viaj konatululoj rakontu pri viaj eksterlandaj vojaĝoj faritaj per la helpo de Esperanto. Ankaŭ pri internaciaj novaĵoj aŭskultitaj en esperantaj radioelsendoj, kiel Beijing, Pola Radio, Kubo aŭ Vatikano, prefere novaĵoj ne aŭskultitaj en viaj naciaj radioelsendoj.

Memoru, ni devas rompi nian sektismon!

¹Unue aperinta en la bulteno *Kultura Asocio Esperantista* n-ro 52-a.

La faraono

ĈAPITRO 17^a

De la vespero, kiam Sara kantis en la ŝipeto, la reĝa ŝipo ne aperis plu sur Nilo, kaj Ramzes komencis terure enui.

Proksimiĝis la monato Mehir, decembro. La akvoj pli kaj pli malleviĝis, la tero pli kaj pli vastiĝis, la herboj estis ĉiutage pli altaj kaj pli densaj, kaj inter ili kiel koloraj fajreroj ekbrulis diverskoloraj floroj, de nekomparebla odoro. Kvazaŭ insuloj sur verda maro, aperis en daŭro de unu tago floroj makuloj: blankaj, bluaj, flavaj, rozaj, aŭ multkoloraj tapiŝoj, de, kiuj disflugis ebriga odoro.

Malgraŭ tio la princo enuis, eĉ timis ion. De la forveturo de l' patro li ne estis en la palaco, kaj neniu de tie ĉe li, eĉ Tutmozis, kiu post la lasta interparolado malaperis kiel serpento en la herbo. Ĉu oni respektis lian izolecon aŭ volis lin turmenti, aŭ simple timis viziti la princon en malfavoro?... — Ramzes ne sciis. — Eble la patro forigos ankaŭ min de l' trono, kiel miajn pli aĝajn fratojn?... — pensis iafoje la kronprinco, kaj la ŝvito aperis sur lia frunto, liaj piedoj tremis.

Kion li farus en tia okazo?

Krom tio Sara estis malsana: malgrasa, pala, ŝiaj grandaj okuloj enfalis, iafoje matene ŝi plendis pri naŭzo.

—Sendube iu ĵetis sorĉon sur la mal-feliĉan!... — ĝemis la ruza Tafet, kiun la princo malamamis pro ŝia babilemo kaj malhonestaj faroj.

Kelkfoje, ekzemple, la kronprinco vidis, ke Tafet vespere sendis Memfison grandajn korbojn, plenajn de manĝaĵo, tolaĵo, eĉ de potoj. Kaj en la sekvinta tago ŝi kriis kiel freneza plendante, ke en la domo mankas faruno, vino aŭ potoj. De l' tago, kiam la princo transloĝiĝis en la bienon, oni elspezis dekfoje pli multe da provizoj ol antaŭe.

—Mi estas certa — pensis Ramzes — ke ĉi tiu babilema megero ŝtelas min por siaj Hebreoj, kiuj tage malaperas el Memfiso, sed nokte svarmas en la plej malpuraj truoj, kiel ratoj!...

En ĉi tiu tempo la sola amuzo de l' princo estis rigardi la kolektheadon de la daktiloj.

Nuda kamparano stariĝis sub alta senbranĉa palmo, ĉirkaŭis sin kaj la arbon per ŝnuro, kvazaŭ per vasta ringego, kaj suriris la arbon per la kalkanoj,

etendante la tutan korpon posten: la ŝnuro subtenis lin, alpremante al la arbo. Poste li ŝovis la ŝnuran ringegon kelke da coloj pli alten, grimpis, ree ŝovis la ŝnuron kaj tiamaniere, senĉese riskante rompi al si la kolon, grimpis iafoje kelke da etaĝoj alten ĝis la supro, kie kreskis bukedo de grandaj folioj kaj daktiloj.

Atestanto de ĉi tiuj gimnastikaj ekzercoj estis ne nur la princo, sed ankaŭ la hebreaj infanoj. En la komenco ili forestis. Poste inter arbetoj kaj post la muro elrigardis krispaj kapetoj kaj nigraj brilantaj okuloj. Poste rimarkinte, ke la princo ne forpelas ilin, la infanoj eliris el siaj kaŝejoj kaj tre malrapide proksimiĝis al la arbo, de kiu oni ŝirkolektis la fruktojn. La plej kuraĝa el la knabinoj levis de l' tero belan daktilon kaj donis ĝin al Ramzes. Unu el la knaboj manĝis mem la plej malgrandan daktilon, kaj poste la infanoj komencis unuj manĝi, aliaj regali la princon per la fruktoj. En la komenco ili alportis al li la plej bonajn, poste malpli bonajn, fine tute putrajn.

La estonta estro de l' mondo ekmeditis kaj diris pense:

—Ili englitos ĉien kaj ĉiam tiel regalos min, per la pli bona por allogo, per la putra por danko.

Li leviĝis kaj foriris malgaja, kaj la infanaro de Izraelo, kiel aro da birdoj sin ĵetis sur la laboron de la egipta kamparano, kiu tre alte, super ilia kapo, kantis kanton, pensante nek pri siaj ostoj, nek pri tio, ke li rikoltas ne por si mem.

La nekomprenebla malsano de Sara, ŝiaj oftaj larmoj, malaperado de ŝiaj ĉarmoj, kaj antaŭ ĉio, Hebreoj, kiuj ĉesis sin kaŝi

kaj pli kaj pli laŭte mastrumis en la bieno,— ĉio tio faris la belan rifuĝejon teda por Ramzes. Li ne veturis plu sur Nilo, ne ĉasis, ne rigardis la kolektadon de l' daktiloj, sed malgaja vagis en la ĝardeno, aŭ de la teraso observis la reĝan palacon.

Ne alvokita li neniam revenus al la kortego, sed li jam komencis pensi pri forveturo en la bienojn en Malsupra Egipto apud la maro.

En tia stato de l' animo lin trovis Tutmozis, kiu unu tagon sur luksa kortega ŝipo venis al la kronprinco kun la alvoko de l' faraono.

Lia sankteco revenante de Teboj deziris, ke la kronprinco veturu renkonte al li, por lin saluti.

La princo tremis, paliĝis kaj ruĝiĝis, kiam li legis la bonvolan leteron de l' sinjoro kaj estro. Li estis tiel emociita, ke li eĉ ne rimarkis la kolosan perukon de Tutmozis, kiu dissendis el si dek kvin parfumojn, ne rimarkis lian tunikon kaj mantelon, pli delikatan ol la nebulo, nek la sandalojn, ornamitajn per oraj ringoj.

Post iom da tempo Ramzes trankviliĝis kaj, ne rigardante la adjutanton, diris:

—Kial vi tiel longe ne estis ĉe mi? Ĉu vin timigis la malfavoro, kiu frapis min?...

—Dioj!— ekkriis la elegantulo.— Kiam vi estis en malfavoro kaj ĉe kiu? Ĉiu kuriero de lia sankteco demandis, kiel vi fartas; kaj la respektinda sinjorino Nikotris kaj lia ekscelenco Herhor kelkfoje alveturis en ŝipo al via domo, esperante, ke vi faros almenaŭ cent paŝojn al ili, kiuj faris kelke da miloj... Pri la armeo mi ne parolos. La soldatoj de viaj

regimentoj silentas dum la ekzercoj kiel palmoj kaj ne eliras el la kazernoj, kaj la glora Patroklo de ĉagreno trinkas kaj malbenas la tutan tagon...

Do la princo ne estis en malfavoro, kaj se li estis, ĝi jam pasis!... Tiu ĉi penso influis Ramzeson, kiel pokalo da bona vino. Li rapide sin banis kaj oleis, surmetis novan tolaĵon, novan tunikon kaj kaskon kun plumoj kaj iris al Sara, kiu pala kuŝis, flegata de Tafet.

Sara ekkriis, vidante la princon tiel vestitan. Ŝi sidiĝis kaj ĉirkaŭante lian kolon per la brakoj, komencis murmureti:

—Vi forveturas, mia sinjoro?... Vi ne revenos plu!...

—Sed kial?— demandis kun miro la kronprinco.— Ĉu ne pli ol unu fojon mi forveturis kaj revenis?...

—Mi memoras vin same vestitan, tie... en nia valo...— diris Sara.

—Oh, kie estas tiuj tempoj!... Tiel rapide ili pasis, antaŭ tiel longe malaperis!

—Sed mi revenos kaj alkondukas plej faman kuraciston.

—Por kio?... interrompis Tafet.— Ŝi estas sana, mia pavino... ŝi bezonas nur ripozon... Kaj la egiptaj kuracistoj enpuŝos ŝin en veran malsanon...

La princo eĉ ne ekrigardis la babileman virinon.

—Tio estis mia plej feliĉa monato kun vi— diris Sara, sin premante al Ramzes— sed ĝi ne alportis al mi feliĉon.

Oni trumpetis sur la reĝa ŝipo, ripetante signalon, donitan de la supro de l' rivero.

Sara ektemis.

—Oh, ĉu vi aŭdas, sinjoro, la terurajn sonojn?... Vi aŭdas kaj ridetas kaj, ve al mi, vi elŝiriĝas el miaj brakoj!... Kiam la trumpetoj vokas, nenio vin retenos, tiom malpli via sklavino...

—Ĉu vi volus, ke mi ĉiam aŭskultu la kriojn de la kokinoj?...— interrompis malpacience la princo.— Fartu bone kaj gaja atendu min...

Sara ellasis lin el la brakoj kaj rigardis tiel plende, ke la kronprinco moliĝis kaj karesis ŝin.

—Estu trankvila... Vi timas la sonojn de miaj trumpetoj... Ĉu ili estis tiam por vi malbona antaŭsigno?...

—Sinjoro— respondis Sara— mi scias, ke ili retenos vin tie... Faru do al mi lastan favoron... Mi donos al vi— diris ŝi ploretante— kaĝon kun kolomboj... Ĉi tie ili naskiĝis kaj kreskis... Do... ĉiufoje kiam vi rememoros vian servistinon, malfermu la kaĝon kaj ellasu unu birdon... Ĝi alportos al mi novaĵojn de vi, kaj mi... kisas, karesos ĝin, kiel... kiel... Nun jam iru!...

La princo ĉirkaŭprenis ŝin kaj iris al la ŝipo, ordoninte al la Negro atendi la kolombojn de Sara kaj sekvi lin rapide en malpeza ŝipeto.

Kiam proksimiĝis la kronprinco, eksonis tamburoj kaj flutoj, la ŝipistaro laŭte aklamis. Reveninte inter la soldatojn, la princo profunde ekspiris kaj forte etendis la manojn, kvazaŭ liberigitajn el ĉenoj.

—Tutmozis— diris li al la adjutanto— ordonu tuj rosti min sur malgranda fajro, sed ne restigu min duan fojon en la bieno.

—Jes— aprobis Tutmozis— la amo estas kiel la mielo: kun plezuro oni povas ĝin gustumi, sed oni ne povas sin bani en ĝi. Brr!... Tremoj kuras sur mia dorso, kiam mi pensas, ke vi pasigis preskaŭ du monatojn, nutrata per kisoj vespere, per daktiloj matene kaj per azenina lakto tagmeze.

—Sara estas tre bona knabino— interrompis la princo.

—Mi ne parolas pri ŝi, sed pri la Hebreoj, kiuj invadis la bienon, kiel la papi-rusoj la marĉojn. Ĉu vi vidas, ke ili anko-

raŭ sekvas vin per la okuloj, eble eĉ sendas al vi salutojn...— daŭrigis la flatulo.

La princo tedite sin turnis al alia flanko, kaj Tutmozis gaje palpebrumis al la oficiroj, kvazaŭ por komprenigi al ili, ke Ramzes ne baldaŭ forlasos ilian societon.

Ju pli malproksimen ili leviĝis sur la rivero, des pli densaj estis la popolaj amasoj sur la bordoj kaj la ŝipetoj sur Nilo, des pli multenombraj estis la floroj, kronoj kaj bukedoj, ĵetataj al la ŝipo de l' faraono.

Unu mejlon de Memfiso staris popolamasoj kun standardoj, dioj kaj orkestro, sonis granda bruo, simila al fulmotondro.

—Jen lia sankteco!— ekkriis ĝoje Tutmozis.

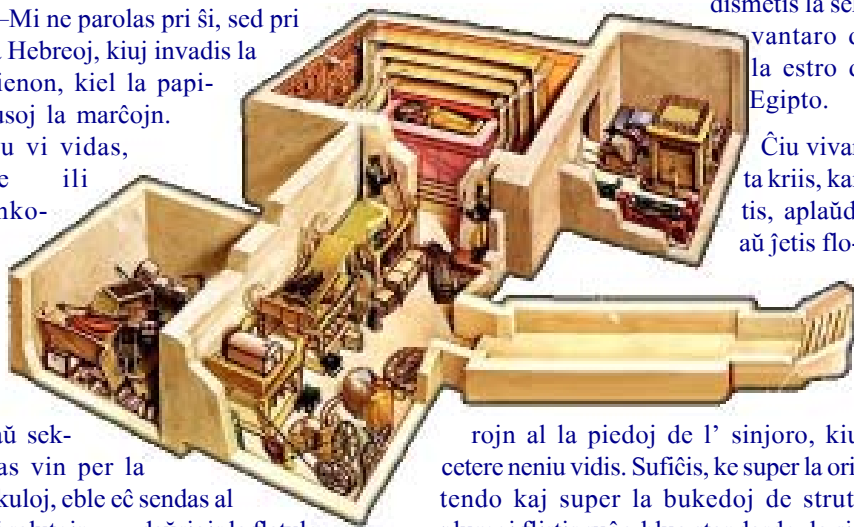
Antaŭ la okuloj de l' rigardantoj aperis unika vidaĵo. En la mezo de la vasta kurbiĝo de l' rivero veturis la grandega ŝipo de l' faraono, kun levita antaŭo kvazaŭ cigno. Dekstre kaj maldekstre, kvazaŭ du grandegaj flugiloj rapidis sen-nombraj ŝipetoj de l' regnanoj, kaj mal-antaŭe, kvazaŭ riĉa ventumilo, sin

dismetis la sek-vantaro de la estro de Egipto.

Ĉiu vivanta kriis, kantis, aplaŭdis aŭ ĵetis flo-

rojn al la piedoj de l' sinjoro, kiun cetero neniu vidis. Sufiĉis, ke super la orita tendo kaj super la bukedoj de strutaj plumoj flirtis ruĝe-blua standardo, la signo de l' ĉeesto de la faraono.

La homoj en la ŝipetoj estis kiel ebriaj, la homoj sur la bordo, kiel frenezaj. Ĉiumomente iu ŝipeto tuŝegis aŭ renversis alian kaj iu falis en la akvon, el kiu, feliĉe, forkuris la krokodiloj, timigitaj de la eksterordinara bruo. Sur la bordoj ĉiuj puŝis unu alian, ĉar neniu rigardis sian najbaron, patron, infanon, sed fiksas la frenezajn okulojn sur la ora beko de la ŝipo kaj sur la reĝa tendo. Eĉ la piedpremataj homoj, al kiuj la ondanta amaso

senkonscie rompis la ripojn kaj tordis la artikojn, havis nur unu krion:

—Vivu eterne, vi nia estro!... brilu, suno de Egipto!

La saluta frenezo baldaŭ infektis ankaŭ la ŝipon de l' kronprinco: la oficeiroj, soldatoj kaj remistoj, kunpremitaj en unu amason, vete kriis, kaj Tutmozis, forgesante pri la kronprinco grimpis la altan antaŭon de l' ŝipo kaj preskaŭ falis en la akvon.

Subite sur la reĝa ŝipo oni ektrumpetis kaj post momento respondis trumpeto de la ŝipo de Ramzes. Dua signalo kaj— la princo estis antaŭ la patro.

La vido de l' faraono aŭ eble la tondro de krioj, bruantaj ĉirkaŭe, duone svenigis la princon, kaj li ne povis diri eĉ unu vorton. Li falis al la piedoj de l' patro, kaj la sinjoro de l' mondo premis lin al sia dia brusto.

Post momento oni levis la flankojn de la tendo kaj la tuta popolo de ambaŭ bordoj de Nilo ekvidis sian estron sur la trono, kaj sur la plej alta ŝtupo la kronprincon, genuantan, kun la kapo sur la patra brusto.

Fariĝis tia silento, ke oni aŭdis la flirtadon de la standardoj sur la ŝipoj, kaj subite eksplodis grandega krio, pli granda ol ĉiuj antaŭaj. La egipta popolo honoris per ĝi la repaciĝon de l' patro kun la filo, aklamis la nunan, salutis la estontan estron. Se iu esperis ion de la malpacoj en la familio de l' faraono, li povis hodiaŭ konvinkiĝi, ke la nova reĝa branĉo estas forte kunkreskita kun la trunko.

La aspekto de lia sankteco ne montris bonfarton. Post ama akcepto, li ordonis al la filo sidiĝi apud la trono kaj diris:

—Mia animo sopiris al vi, Ramzes, des pli varme, ju pli bonajn novaĵojn mi havis pri vi. Hodiaŭ mi vidas, ke vi estas ne nur junulo kun leona koro, sed ankaŭ viro plena de prudento, kiu scias juĝi la proprajn agojn, scias sin regi kaj kiu komprenas la ŝtatajn raciojn.

Kaj kiam la kortuŝita princo silentis kaj kisis la patrajn piedojn, la monarĥo daŭrigis:

—Vi bone agis, forlasante la komandon de du grekaj korpusoj, ĉar vi meritas la memfisan korpuson, kies estro vi estas de hodiaŭ...

—Mia patro!...— murmuretis la tremanta princo.

—Krom tio, en Malsupra Egipto, malfermita de tri flankoj al la atakoj de l' malamikoj, mi bezonas viron bravan kaj prudentan, kiu vidus ĉion ĉirkaŭe, juĝus en sia koro kaj rapide agus en subitaj okazoj. Kaj tial en ĉi tiu duono de l' regno mi nomas vin vic-reĝo.

Larmoj fluis el la okuloj de Ramzes. Per ili li adiaŭis sian junecon kaj salutis la povon, al kiu de multe da jaroj sopiris malpacience lia animo.

—Mi jam estas laca homo kaj malforta de la malsanoj— diris la monarĥo— kaj se ne detenus min la zorgo pri la estonteco de l' ŝtato kaj pri via juneco, ankoraŭ hodiaŭ mi petus la eterne vivantajn antaŭulojn, ke ili alvoku min al sia gloro.

Sed ĉiu tago estas por mi pli kaj pli peza, kaj tial, Ramzes, vi komencos dividi kun

mi la ŝarĝon de l' povo. Kiel la kokino instruas siajn idojn serĉi grajnoj kaj sin gardi kontraŭ vulturo, same mi instruos al vi la malfacilan arton regi la ŝtaton kaj observi la agojn de l' malamikoj. Ho, falu iam sur ilin, kiel la aglo sur la timemajn perdrikojn!

La reĝa ŝipo kaj ĝia brila sekvantaro alboridiĝis al la kastelo. La laca monarĥo suriris portilon, kaj en la sama momento Herhor proksimiĝis al la kronprinco:

—Permesu al mi, nobla princo— diris li— esti la unua, kiu ĝojas pro via leviĝo. Komandu kun sukceso la armeojn kaj regu same feliĉe nian ĉefan provincon por la gloro de Egipto!

Ramzes forte premis lian manon.

—Vi tion faris, Herhor?— demandis li.— Vi havas la tutan mian dankemon kaj vi konvinkigis, ke ĝi ion valoras.

—Vi jam rekompencis min, parolante tiel— respondis Herhor. La princo volis foriri, Herhor haltigis lin.

—Ankoraŭ unu malgranda vorto— diris li.— Avertu, kronprinco, unu el viaj virinoj, Saran, ke ŝi ne kantu religiajn himnojn...

Kaj kiam Ramzes mire lin rigardis, li aldonis:

—Tiam dum la promonado sur Nilo, ĉi tiu knabino kantis nian plej sanktan himnon, kiun aŭdi havas la rajton nur la faraono kaj ĉefepiskopoj. La malfeliĉa infano povus kare pagi sian kantan arton kaj sian nescion pri tio, kion ŝi kantas.

—Ŝi do faris blasfemon?— demandis la konfuzita princo.

—Nevole— respondis la ĉefepiskopo.— Feliĉe sole mi aŭdis kaj mi pensas, ke inter ŝia kanto kaj nia himno estas simileco tre malproksima. En ĉiu okazo ŝi ne ripetu ĝin.

—Kaj ŝi devas sin purigi— aldonis la princo.— Ĉu sufiĉos por fremdulino, se ŝi oferos al la templo de Izido tridek bovinojn?

—Bone, ŝi oferu— respondis Herhor kun delikata grimaco.— La diojn ne ofendas la oferoj...

—Kaj vi, nobla sinjoro— daŭrigis Ramzes— bonvolu akcepti ĉi tiun miraklan ŝildon, kiun mi ricevis de mia sankta avo...

—Mi?... La ŝildon de Amenhotep?...— ekkriis la ministro.— Ĉu mi ĝin indas?

—Per la saĝo vi egalas mian avon, kaj per la posteno vi lin egalas.

Herhor silente kliniĝis profunde. Ĉi tiu ora ŝildo, inkrustita per multekostaj ŝtonoj, havis, krom granda mona valoro, forton de l' amuleto ĝi do estis reĝa donaco.

Sed pli gravaj estis la vortoj de l' princo, ke Herhor per la posteno egalos Amenhotepon... Ĉu la kronprinco jam decidiĝis edziĝi kun la filino de li, Herhor?...

Tio estis la plej amata revo de la ministro kaj de la reĝino Nikotris Tamen oni devas konfesi, ke Ramzes parolante pri la estonta posteno de Herhor, tute ne pensis pri la edziĝo kun lia filino, sed pri novaj honoraj oficoj por li, kiuj mankis nek en la temploj, nek en la kortego.

Kajeroj

el la Sudo

**BULTENO DE HISPANA ASOCIO DE LABORISTOJ
ESPERANTISTAJ (HALE)**

**REDAKCIO: Poŝtkesto 4461, Tfn° (00 34) 658
E30080 MURCIA, 166 323
HISPANIO**

**Retskribu al
jesuo@ono.com**

<http://213.172.47.3/gazetoteko/kajeroj/k69.htm>

<http://www.gazetoteko.com/kajeroj/k69.htm>

Depósito legal: Z-2398-88. Presejo: Copygraph.

ISSN 1697-6460